

Latweeschu Awises.

No. 7.

Zettortdeenâ 18. Webruari.

1865.

Sluddinaschana.

Us Kurfemmes gubernements waldineela preekschraakstu Latweeschu Awises wisseem par sianu un wehrâ liffchanu tâ tohy isfluddinahts:

Kurfemmes gubernements Awises no 29ta Aprila deenas 1864 Kurfemmes gubernements waldineeks lizzis isfluddinaht itt wisseem tam derr sinnabt un pehz ta darriht: ka tahdu Kurfemmes semneeku luhgshanas, kas luhdsahs, lai teem Kaunas gubernementi (Reischds) semmi dohd us renti, — pehz Kaunas gubernements waldineela skaidras sianas itt nebuht ne warr peenemt nedi pallausiht tadahl, ka ta semme, kas Kaunas gubernementi tulfcha palikkuse, us augstaku pawehleschannu wisepareeksch un itt ihpaschi effoht jadohd tiffkai tahdeem Kaunas gubernementi mahjodameem laudim, kas irr no Kreewu tautas dšimmuma un no Kreewu tizzibas.

Wehl Kurfemmes gubernements waldineeks Kurfemmes gubernements Awises no 30ta Dezembera 1864 lizzis eelikt to isfluddinaschannu no 24ta Dezembera 1864 Nr. 11120, kas fakka: ka Dinaburgas karew-swehka waldineeks Kurfemmes gubernements waldineekam rakstijis un to luhdsis, Kurfemmes semneekem un itt ihpaschi Illukstes aprinka semneekem isfluddinaht un peeteikt: ka no Reisera itt nebuht un nekad naw dohta tahda Wifs augstaka pawehleschana, Pohku lehnina-walsti eerabdiht un doht semmi kas brihwa palikkuse, un ka tadehl ar to luhgshannu, tahdu brihw semmi teem doht, laudim ne buhs nahlt pee waldishanas un ka teem itt nebuht ne buhs eet pee tahdeem zilwekem, kas teem tahdus neekus un mellus cestahstidami tiffkai naudu iswiht un tohs peekrahp.

Abbas schihs sluddinaschanas „Latweeschu Awises“ 1864 gaddâ 30ta Aprili Nr. 18 un 31mâ Dezemberi Nr. 53 Kurfemmes un Widssemes semneekem jau irr isfluddinatas tappuschas un bes tam arri wehl Illukstes aprinka lauschu labbad schinni leetâ Illukstes pilskunga teesai ihpaschi preekschraaksti irr dohti.

Bet kad tas wifs weli bijis un naw palihdsejis Illukstes aprinki, un kad nu Illukstes pilskunga teesa rakstijuse, ka schi aprinka semneeki tomehr arweenu wehl tizzoht scheem melleem un schai ilaistai aplamaj wallodai, ka Pohku lehnina-walsti un Reischu gubernementis semme effoht dabujama un ka laudis wehl leekotees peekrahptees no wiltineekem un muffinatajeem, tad Kurfemmes gubernements waldineeks schihs augscham peeminnetas sluddinaschanas wehl weenu reisi leel Awises isfluddinaht, lai laudis fargahs tahdai aplamai wallodai un tahdeem wiltineekem tizzeht. — Jelgawâ, 6ta Webruara deenâ 1865. (Nr. 900.)

Appakschraakstihits: Kurfemmes gubernaters: **J. v. Brewern.**

Kanzlera direktors: **C. v. Rummel.**

Par apleezinaschannu: Kollegien-Assessor **H. Bornhardt.**

Zaunas sinnaas.

Rihga. Zaur Wißsaugstaku pawehleschanu no 23scha Dezember deenas 1864 Keisera us Rihgas kaupmannu luhgschanu nowehlejs, ka lihds 1mai Janwara deenai 1868 linnu-brahleschana Rihgä wehl warroht palikt un linni effoht jaleek appaksch brahlessem, bet no 1868 gadda us paleekama laika linnu-brahleschana pawissam effoht tä nozekkama, ka tai Wißsaugstakä Keisera pawehleschanä no 27ta Zuhla deenas 1864 irr pawehlehts.

Rihga. Widsemmes lauku-lohpschanas beedriba schinni gaddä waffaras laika Rihgä liks rahdiht Widsemmes, Iggaunusemmes un Kursemmes lauku lohpeju lohpus, augtus, rihkus, maschines un us lauteem taifitas lectas, un to pee tam waijadfigu naudu gahdajuse. Idewuse alkias pa 25 rubuleem un ar to fanahkuschi 4250 rubl., wehl us to dahwinajuse Iggaunusemmes muischneeku beedriba 1250 rubl. un Widsemmes muischneeku beedriba 2500 rubl. un Kursemmes muischneeku beedriba gan arti dahwinahs fawu teesu. Par scho naudu jagahda fa-westahm leetahm un lohpeem ruhme un ehkas, us-raugi un aplohpeji un arri ta gohda maksä un gohda sibmes, ko tee nopelnihs, kas tohs labbakus lohpinus, rihkus, augtus un lectas buhs atweddufschi. — Redsi, tä schinnis muhsu laikös wiffadas beedribas ruhpejahs, gahda un fawu naudu ne schehlo, lai dshwe eet us preekschu. Kas bij dshirdejs un redsejs wezzös laikös tä darroht. Woi semneeki pakschi no fewis tahdus padohmus usgahjuschi un tä darra, — woi fawu naudu pee tam leek un tehre? Ne, — bet to semneeku wehl irr mas, kas atsiht kahds labbums katram un wisseem panahkams un tohp darrihts zaur tahdahm beedribahm, ka zaur ugguns un kuffas, lohpu un namma-leetu affekuranzes beedribahm, zaur tahdahm lauzineeku augtu, lohpu un leetu rahdischanahm zc. zc. zc. To irr mas, kas tam ustizz un peeturahs un fawas lectas un sirgus jeb lohpinus gribb nowest rahdiht, jeb nahk flattitees un mahzitees, tai dabbutu redseht, zil gudri un ruh-pigi zitti darra. Tahdu irr wairak, kas leekahs buht jau gudri deefgan un fakka, tee tik tahdi neeki, — warroht ir bes tam istift! Gaddahs ir tahdi gudrineeki, kas ne ustizzedami tam, kas no mahziteem wihreem un lungeem tohp feikts un darrihts, drohschi fakka, to tik darroht pakscha labbuma deht un ne zittam un wisseem par labbu un paslubbinaschanu. — Rabba leeta un labs padohms irr un paleek labs un teizams, laut arri kahds to atmett jeb nizzina, un atmettejs tillai few pakscham ar to shahdi padarra, ka labbu padohmu ne peenemm. Nahks ir pee mums tee laiki un arri jau

nahk, ka laudis atsiht, kas tee par labbu tohp darrihts, un tad pakscheem labbaki shahsees.

Widsemme. Sigahjuschi 1864 gaddä krohnis no brandwihna alkises Widsemme 210 tuhkt. rubutu wairak eenehm is nekä 1863 gaddä. Prohti Widsemme krohnis 1864 gaddä par brandwihna pakti dabbusis 1 millj. 648 tuhkt. 192 rubl. 42½ kop. f. Adohmajset nu, zil milljonu shohpu brandwihna tur irr dedsinajuschi un dshruschi!

Wchterburga. Parise fanahks Merza mehnefi no wiffahm walstim suhtiti wihri, kas irr telegrawu sinnataji un sarunnasees par to, ka warretu cetaisht pa wiffahm Siropas walstim derrigus weenadus telegrawu liklumus un lai par telegrawu sinnahm nemtu lehtaku maksu, jo tad wisseem buhschoht dauds leelaks labbums. Taggad telegrawu sinnaas wehl irr par dauds dahrgas, tä ka ne ikkats ne spehj sinnaas laist ar telegrawi. — Tad nu gan waijadsechoht likt dauds wairak tahdu, kas stazionës ar telegrawi raksta, bet tä ka Amerikä un dascha semme jau darroht, tad warrehs ismahzihht uu pee telegrawes darbeem likt ir fewischkus, kas effoht dabbusamas par dauds lehtaku algu un lohni nekä wihrischi. Buhtu labbi gan, jo to fewischku deefgan pasaulë, kas ne sinn kur un ka fawu deenischfigu maifiti gohdigi nopelniht.

Kreewusemmë usgahjuschi dauds gubernementis appaksch semmes alminu ohgles, prohti abbäs Urala kalnu puffs no Urala uppes lihds Leddus juhrai; Nowgorodes, Iweres, Maslawas, Kalugas un Tulas gubernementis kahdus 600 werstes garrumä un 400 werstes plattumä warreschoht almina ohgles rakt; pee Wolgas uppes un Zelaterinoflawas gubernementi un Kasaku semme. Kad tur fahks rakt un eisen-bahnes taifht, tad buhs alminu ohglu deefgan wiffai Kreewusemmei.

Wilna. Tais gubernementis, kas shahw appaksch Wilnas General-Gabernatera Murawjewa, irr atsuhititi 200 mehrneeki (rewisori), kas lai ismehro un rohbeschas nowedd semneeku mahjahm, ka tahs warr pahrhoht. Lihds 1mai Janwara deenai tur jau irr notaisijuschi 4 tuhktoschas pahrhohschanas kuntraktes un us to pahrhohtu semmi mahjojoht kahdi 520 tuhkt. zilweki no semneeku kahrtas. Wehl effoht pahrhohdamas us 3 tuhkt. muischahm kahdas 1 millj. 400 tuhktoschas deffetines semmes, us kurrahm mahjojoht 350 tuhkt. dwehseles no semneeku kahrtas. Tä nu arri tais gubernementis tur eet us preekschu ar mahju pirkchanu.

Pohlös Lomias pilfata nodedsis leels zukkura pahrihts un ar to irr 212 tuhkt. rubl. shahdes. — Gistreikeru waldischana, kas lihds schim to sinnamu Pohlu dumpineeku leelaku karra-waddonu Langewizu

wehl apzeetinati turrejuse, to taggad palaiduse swabbadu. — Pohlu dumpineeki, kas aisbehguschi sweschäs semmäs, gan wehl darbojahs prett muhsu Keiseru un labprächt sweschineekus prett mums gribb farihdinaht, bet taggad neweens tohs wvirs ne klanfa un no teem neko ne gribb ne sinnaht. —

Warschawa karrä-teesä 5tä Webruari likluse pakahrt Pohlu dumpineeku Zawarziku, ko dumpineeki faulufchi par Kamenski un Waszkowski. Kamenski bis is tas, kas eetaifsees un waldijis tohs breefsmigüs fleplawu schandarmüs un ar kurrea firaun un pawehleschanu fleplawi uskrittuschi un saichahwuschi un faduhrufchi grawu Wielopolski, Drepowu, Nohtkirku un zittus gohda wihrus, ka Awisis stahstichts. Ohtris, Waszkowski bis is tas pats, kas no Warschawas bankos issadsis tohs $3\frac{1}{2}$ millionu rubl.

Berline. Pruhfchu un Gistreikeru waldischana wehl darbojahs ar Slehwigu-Dlsteini. Sakka, ka Pruhfchu ministeri sawus padohmus par to nu jau effoht isdewuschi un tohs dabbuschoht sinnaht Merza mehnesi. Tä rahdabs, ka Pruhfchs tur par sinnataju un wirswaldineeku eetaifsees; arri Dlsteines brangu Piles ohstu gribb eetaifst par karrä-ohstu, fur Pruhfchs sawus karrä-luggus gribb turrecht, jo tur teem labba drohfscha weeta. Arri Pruhfchu waldischana us preel-fchu gribb eetaifst leelu karrä-luggu spehku un nu praffa, lai landags us to nowehle to wajjadfigu naudu.

Italia. Turines pilfatneeki sawu kehniu pa-semmigi peelhuguschi, ka tee til negohdigi darrijuschi un kamedamees par to, ka kehniusch no Turines eet mahjoht Wlorenzes pilfatä, us eelahm negohdigu lehrumu taifisuschi, kad weesi brauzä us ballehm keh-nina pilli. Kehniusch teem laipnigi peedemis un teizis, ka nahkschoht atkal us Turini scho pilfatu ap-mekleht. Wissos zittos pilfatos fur kehniusch no-branzis, to usnehmuschi ar leelu gamilefchanu un gohdu.

Italia, ka no Girovas lantfabretes sinnafeet, irr diwi breefsmigi ugguns wehmeji kalni, Wesuws netablu no Neapeles leela pilfata, un Etna, Sizilias leela fallä. Etna kalus fenn gaddeem ne bija nekabdu launu darrijis, laut gan Wesuwa kalus 1861 breef-smigu pohstu atkal padarrija. Tä nu wezza gadda beidsamä deenä Etna kalus fahjis atkal ugguni breef-smigi splaut ahträ un iswehmis warren dauds karstas lawas, kas ka maltiga ugguniga straume tezzjuse no kalna un nopohstijuse baggatas augligas weetas un Maskales zeemam tä tuwojusees, ka nabbaga Maskaleeschi tillai ar leelahm breefmahm un bailehm isglah-buschi sawas mantas. Ohträ Webruari Etna kalus atkal spahedijes un breefsmigas lawas straumes iswehmis. Tad uu wehl 10tä Webruari ir Wesuwa kalus

fahjis darbotees un ugguni splaut un leelus alminus isdinnis gaisä, kahdu Italeeschu juhdsi augsti karstus alminus dshdams, kas atkal krittuschi kalna besdib-beni atpakkal. Wehl Wesuws darbojahs un nu zilweki no wissabm semmehm turpu steidsahs schohs warrenus Deewa darbus redseht. Wesuws taggad wehl naw stahdi darrijis, bet drohfschibas naw teem leeleem zee-meem un pilfateem, kas pee schi nikna kalna stahw un daudsfabrtigi jau irr breefsmigu pohstu redsejuschi.

Egypte. Lefkpa lungs, kas ar ihpaschas leelas beedribas naudu taifa to leelu Suëzes kanalu, lai luggi no Widdus juhras us Sarkanu jubru teescham warr eet un wairs naw ja-eet wissai leelai Awrifai apfahrt ja us Indiu gribb flubt, islaidis grahamu, kas raksta, ka schinni 160 werstes garrä kanalä jau effoht 24 stundas nobranzis no Saidas ohstas pee Widdus juhras lihdsi Suëzes ohstai pee Sarkanas juhras. Kanala uhdens effoht wairak nekä 3 pehdas dshsch un 45 pehdas plata. To wehl dshkali taifis, tä ka ir leeli juhras luggi tur warrehs eet. Tä nu schis gudrais wihrs tomehr isdarrihs, ko eefahloht neweens ne gribbeja ne tizzeht, ka hufschicht eespehams. Gulenderi tam bija paschi leelaki prettineeki; jo tee bih-jajahs, ka ar to teem ne suhd andele ar Indiu.

Amerika. Bee Monroes, leeluppä, gan bij ar dampfluggeem atbraufuschi no wehrgu-walstneekem sustiti wihti, ka ir pats seemelneeku presidente Linkolns farunnatees par meeru. Rinnajuschi gan 4 stundas, bet welki bis is; jo wehrgu-walstneeki no meera ne gribb ne dshdeht, ja seemelneeki ne atlahpjahs tuhda no karrä un wehrgu-walstis ne atlaisch pawissam sawä walkä ka ihpaschu walsti. Tad nu karröhs wehl jo nikni. — Seemelneekem karrä eet labbi. Sermans ar sawu karrä-spehku fur ween eedams fakauj eenaid-neelus un tuwojahs wehrgu-walstneeku stipram pilfatam Karletonei, un wissjaunakas sinnas fakka, ka wehrgu-walstneeki no schi pilfata jau effoht isgahjuschi; arri Brantwilles pilfatu Sermans jau effoht panehmis, un ir Mobiles warren stpru weetu taggad aplenzejoht, täpat ir Wilmingtoni. Grants nu dohdotees us wehrgu-walstneeku galwas pilfatu Rimondi. Seemelneeku senahs nospreedis, ka wisseem wehrgem Seemel-Amerikä buhs brijweem buht, ir wehrgu walstis.

Amerika. Raksta, ka generala Granta karrä-spehkan pa kreisu rohku effoht bis is ja-eet atpakkal, bet generalis Tohms tam effoht nahjis palibgä. No Karstones pilfata wehrgu-walstneeki effoht aigahjuschi un seemelneeki to panehmischi, täpat arri Brantwilli. Taggad wehrgu-walstneeki arri taifotees iscet no tohti stipra Mobiles pilfata.

• Wezjee Latweefchi.

(Stattees Nr. 5.)

Täpat arri mescha tichuhikas gohdaja. Seewas tahm ar peenu peeleetus pohdus celikka zaurös fohkös.

Wisözaur melnüs jeb atkal wisözaur baltus sirgus wezjee Latweefchi leelä gohdä turreja, täpat arri breeschus, rupputfchus un zittus swehrus, bet scheem ká deeweem ne kalpoja.

Stahrki un besdeligas bij swehti putai. Namma tehws labpracht nowehleja besdeligahm appalsch fama pajumta ligfdu taifst un ja stahrks ap winna mahjahm liddinajahs, tad steigdamees steidsahs us kahdu gehweles gallu ritteni uszelt, lai tas tur warrefu fawu ligfdu taifst.

Arri daschus meschus un kalnüs augstá gohdä turreja. Tahdäs swehtäs weetas neweens ne drihstjeja ne meddih, ne zirft, ne art. Ikgadda us schim weetahm uppurus aisneffa.

Wiffi uhdeni bij swehti. Dizzeja, ka juhra un esarös, amotös, uppës un alkäs dauds garru mahjojoht, ko Latweefchi tohti zeenija. Utrimpš juhra mahjodanis, effoht wiffu uhdena garru kohnis. Uppës, esarös un alkäs dschwajoch uhdena meitas Nahres, effoht jaunas, smullas meitschas, ar smalkahm baltahm drehbehm apgehrbuschahs. Winnas allasch u wilneem danzjoht, woi arri mallä nahkoht un zilweku dantschös jauzotees. No besdibbeneem un dselmehm atskannoht daschurais jaukas dseefmas, fur tahs fawäs pillis mahjodanas un pee rattina wehpdamas, jauki padieedajoch. Tur effoht arri seedoschi dahrsi un plawas, fur winnu lohpu pulki ehdoht. Nahres pa nakti plawas ar raffu apflazzinajoch un pukkes un sahli audsinajoch. Kad kahds winnu swehtas weetas apgahnjts, tad fazektoht wehtru un niknu gaisu. Alkas uhdenim — fur Nahres mahjojoht — effoht tahds spehks wezzus zilwekus par jauneem pataisht, ja no ra dsehra.

Duknes effoht zittas uhdena meitas, kas ar sakeem matteem ispuschotas fohku sarrös lihgojotees, esarös un uppës peldoch un us fallahm plawahm lehkdamas danzjoht. Kurru zilweku tahs fagrahboht, to tiklam spaidoch un mohzoch, knuddinajoch un krattoht, lamehr pagallam. Kad jauni puischi peldoch, tad tohs daschu reis fagrahboht un dibbinä noraujoch. Wiswairaf ar dseedarshanu jaunekus peelabbinajoht un tad tohs nonahwejoht.

Latweefchu jo breesmigs uhdena gars bij Andrs, kas isslattotees ká zilweks, bet kahju weeta tam effoht siws aste. Andrs to itt nebuht ne gribboht, ja kahds nahkoht dsiklumös winna mahjas weetu isslattitees; zil daschu swejneeku winsch ar wisseem tihleem noraujoch dsiklumä un zil daschu aplam drohschu peldetaju winsch

noslichinajoch. Tahds neschehligs winsch effoht arri prett zitteem uhdena garreem. Ja zits Andrs winna mahjas gribboht celausstees, tad to winsch noschnaudsoht un ar Nahrehm, kas par ilgu pee dantscheem aiskaweschahs, winsch täpat darroht. Affinis no wilneem us augfchu schaudamahs rahdoht kahds darbus Andrs pastrahdajis.

Scheem uhdena garreem daschu reis masas dahwanas — itt ihpaschi pukkes un wainakus — eemetta. Schis eeraddums irr wehl scho baltu deenu pee Indeescheem, un arri pee munis par Jahneem meitas frohnus pinn, tohs istabäs, klehtis un zittas weetas pakare, tad tohs atkal pehz kahda laika apskattabäs. Ja frohnis salsch, tad wehl ilgi dschwoschoht, bet ja nowihtis, tad buhschoht drih jamist. Schohs wainakus tad eemett uhdeni un ja tee peld, tad winni rahdoht, ka meita wisemasalais wehl weenu gaddu buhschoht dschwotaja.

III.

• Wezjo Latweefchu laikametti.

„Lihgmas lihgo lihgawinas,
Lihgo kalnös, lihgo leijas,
Lihgo laufas, lihgo sweijas,
Lihgo labbas jaukas sinas,
Lihgo laimtas aisweenu,
Lihgo fahloht Lihgas deenu,
Lub! par faulei lezoch kalnös,
Lub! ká dega pa falneem loefmas,
Lihgma dschw Lihgas fatme,
Rains meelo winnu laime,
Leijas, kalnös atskann dseefmas,
Leeli, mast laiga, faula
Laufebabs, lehta, lihgo lauka
Lub! par faulei lezoch kalnös.“

M—n.

Lihgas swehtki bij wezjeem Latweefcheem wisleelakee laikametti, ko wassarä paschä seedu laika Lihgai, tai mihlestibas un draudstibas mahtei, par gohdu fwinneja. Trihs naktis preelisch tam Waidelotti un Waidelottenes (wezjo Latweefchu preesteri un preesterenes) us kalnu galleem uggunis kuhra un ar taurehm puhdami sinnu dewa, lai fataisahs us Lihgas swehtkeem. Zetturtä nakti lauschu barri wisaplahrt swehtam kalnam mudscheht mudscheja. Jauns un wez, kam til ween bij espehjam, steidsahs us Rohmawu preeka swehtkus fwinneht. Neweens ne nahza ar tufschu rohku, bet atneffa daschadas dahwanas, kas mihkoteem draungeem jo faldus preelus peeschkibra. Wihri neffa pilnus traukus ar puttedamu meestinu, seewas bij atkal fagahdajuschas rauschu, sweesta, feeru un peena papilnam, ko Waidelottenehm dewa, lai tahs gohda meelastu salla sahle fataisitu. Meitas atneffa lohshi pihkus wainakus, ko faweem mihlakeem us galwu likka, puischi atkal fawahm lihgawinahm fawadu gresnumu uslikka galwä, ko par garreem seemas wallareem bij taifjuschi. Ja arri lehrni ar tufschahm roh-

lahm ne nahja. Tee atnessa sarru un sahlu nastas saweem wezzakeem par mihtstu sehdehli. Barròs no-schlihruschees, steidsahs wiffi us kalnu, behrni gahja papreekschu pukkes us zellu laisidami. Scheem pakkal wedda presteri pahri baltu wehrschu ar ohsola sarreem un skuijahm appuschotus, lam blakkam gahja jaunas meitas bikkerus nesdamas, kas ar peenu bij peeleeiti. Schihm pakkal wiffi leelee barri nahja dseedadami: „Gohds spehzigam Behrkonim, kas ruhdamo pehrkoni famolda, kas semmei dohd raffu un leetu, kas muhsu drumas no krusas padebbscheem pasarga, lai tee ne pohsta muhsu sehjumu. Gohds scheligam Potrim-pam, tam auglu un pilnibas derwam, winsch apgehrtij ptawas ar derrigu sahli un swehti muhsu lohpiis.“ Stanni bet gaudigi winnu dseesmas birse atskonneja un lautini dohmaja, la mirroni no kappeem zeffotees un palihdsoht schohs preeka swehtkus swinneht. Kad pee leela ohsola bij nonahfuschu, tad Behrkonim par gohdu wehrschus uppureja un Potrim-pam par gohdu isdehra meitas pilnus bikkerus ar meestinu. Tad wiffi no firds luhdja: „Behrkon, pallausi muhs un sanemm schelligi nabbagu dahwanas.“ Kad wehrschu bij fadefsinati, tad sapulzejahs wiffi pee Lihgas altara, fur meitas sawus pulku wainakus bij nolikkuschas. Jauni un wezzi sché luhdja un sawas firds wehleschanahs kluffitinam isteiza. Nis altara deggofcha wihrafa smarfscha wiffu gaisu peepildija, fo schai laipnigai mihlestitas mahtei par gohdu fadefsinaja. Preesteri lihds ar kauschu pulkeem sché dseedaja jankas dseesmas Lihgas mahti usteikdami un gohdadami. Kad bij pabeiguschu dseedakt, tad augstais preesteris, Lihgas waheda, pawehleja, lai parahdoht saweem mihleem ustizjigu mihlestitu un eenaidneekem firnjigu peedohschanu. Nu firnjigi zits zittu aplampahs un lam wehl wezs eenaidse firdi ruhga, tas steidsahs ar eenaidneeku faderretees. Kad ar taurehm puhta, tad eesahlahs faderribas danzis. Lehntinam lahpa wezzee, jo schiglak tee jaunee, ikweens ar sawu draugu faherees. Pehz pabeigta dantscha aizinaja Waidelottenes kauschu barrus pee walfarinahm sahle, fur faderribas meelastu noturreja. Wezzee daschadi tehrseja, jaunee atkal islustejahs danzodami un dseedadami lihds lamehr faule lehja.

Kas flimmibas, wezzuma jeb leela tahluma deht ne spehja us Rohmaru no-reet, tas mahjas la sinna-dams un spehdams gawileja un preezajahs, Lihgo, to mihlestitas, preeka un meera mahti dseedoht peesaul-dams. Mahjas bij tibri mehkas, issabas ar meijahm ispuschotus un lauki ar ohsola sarreem apdukti. Kattris Lihgas behrns bij namma tehnam un namma mahtei mihtsch weefis, fo ar rauscheem, sweestu, peenu, feereem un meestinu pazeenaja.

Ta zittureis muhsu tehnu tehwi swinneja Lihgas swehtkus, un muhsu Jahna walfars irr ta falkoht ehna no schi laikametta. Kad kristiga tizziba Kursemme un Widiemme wairaf eesaknojahs, tad mahzitaji schohs Lihgas swehtkus ar Jahneem saweenaja.

Garri jeb Semlikkas bij ohtri leelee swehtki, fo wezzee Latweeschu swinneja ruddeni lappu birsamä laikä. Tee eesahlahs ap Mikkekeem un pastahweja kahdas 4 neddekas. Ka Jahni bij preeka un mihlestitas swehtki, ta schee atkal bij truhwes un noskumfchanas swehtki. Tad peeminneja, la wiffam pasaules glihtumam un gresnumam weenreis jabeidsahs. Kam tanni gadda kahds no mihtkem peederrigeem bij mirris, tas nelaika dwehseli par to laiku ar ehdeenu un dsehreenu meeloja. Tadeht noneffa ehdeenu un dsehreenu preeksch mirroneem us kappeem un zittahm weetahm, dohmadami, la nomirruschu dwehseles to useefchoht un baidischohht. Tas wahreds „Lai Deews meelo winna dwehseli“, fo wehl taggad dšird, ja kahdu mihtu aigahjuschu peeminn, gan sihmejahs us scheem wezzu laiku swehtkeem. Schinnis laikamettas Bihkolam uppureja, lai mirroneem semmes kshyvi weeglu duffu nowehloht.

Blukku wekkus swinneja seemas mehnesi (Dezember) pascha gadda beigäs. Tad laudis lauka- un rijas-dardus nobeiguschu, gahja mahju no mahjahm leelu blukki ar luhku wirwehm wilkdami. Kurras mahjas ar scho blukki atnahja, tur to usnehma ar leelu gawileschanu, ehshanu un derschonu; tad wilka to atkal tahlaku us zittahm mahjahm un tapat darrija. Weidsamäs mahjas blukki fadefsinaja, par sihmi, la wezza gadda puhliusch beigts un nu jauns gads eesahlahs.

Kurzeemi jeb Buddeli bij swetschu mehnesi (Webruari). Laudis la ehmi apgehrtahs ar spalwainneem kaskokeem un raibahm jo raibahm zeppurehm, kas no salneem bij pihtas un ar wiffadahm lintehm, luppateem un spalwahm isgresnotas. Sawu gihmi tee nosmehreja ar ohglehm jeb fohdrejeem melnu, peesfehja pee muttes garru linnu kuschli woi arri kahdu melna jehra ahdas gabbalu par bahridu. Daschs arri bij isgehrbees par nahwi, zits atkal par lahzi, zits par bukku jeb wehl zits par dsherwi ar garru kattu. Ta gahja par mahju mahjahm Buddela dseesmas dseedadami un wiffus mahju laudis — bet ihpaschi meitas un behrnus — ar behrsa rihtstehm pehrdami. Kattris namma tehws usnehma Buddelus ar pibrageem, gaku, fauseem sireem un meestiau. Gan sinnu, la daschäs weetas Kursemme Buddelu walfars nosuddis, bet tai apgabbala, fur rakstijahs dshwo, wehl schis walfars pastahw pilnä spehka.

Laulu Pohpphanas fwehtlus fwinneja tai 22trä Merzi! Eihdi fa faule uslehta, tad meitas plahnäs drahnäs apgehrbuschahs. Fkrehja ar bassahm lahjahm par zeemu un toija, fa pawaffarim pretti freijohht. Zeema gallä noskrehjuschas, winnas lehlädama un plaukstäs fisdamas gawileja, tad atpallat nahja un fozzija: fa pawaffaris effoht atnahjis. Namma mahte tahs mihtigi usnehma, ar karrafschahm un meestinu pameelodama. Schinni deenä wezzeem Latweeschäm arri jauns gads eefahzees. Wiffi mahju laudis klajumä ap pilnahm allus muzahm fapulzejahs un preesteris allus kannu pawehmis Ansehlawu — to auglibas un gaismas Deewu — luhäsa, lai aisdenuht seemu un atfuhthoht pawaffari, fa warroht lauki un dahrsi falkoht un meshi un krumi seedeht. Tad fakampa preesteris allus kannu ar sohbeem, to ijdsehra un par galwu pahrsweeda. Tä 3 reis darrija. Schjamä laikä apsehja ihpafchu gabbalu ar moescheem, lai preeksch scheem fwehtkeem tas waijadfigais allus buhtu.

Gannu fwehtli bij tai 15tä Maijä. Ar masu gaisminu gehrbahs ganni tibräs drehbäs, ar puklehmu un wainakeem isgresnojahs un tad pa mahjahni gahja, fur no namma mahtehm masas dahwanas dabuja. Ap pujsdeenu uskura leelu ugguni un lahdu firmgalwi par gannu lohni zehla. Schis tad ahfi nolawa un to gannu deewam Gangelim uppureja. Swilpenäs un toures tad tahlu jo tahlu atflanneja, wiffi lehloja un danzoja. Gohwu ganni no aitu ganneem atschlirufchees dseedaja: „Mihlais deews Gangelim, ganni muhsu gohwis un wehrschus un noturri plehfigu wilku.“ Tad atkal aitu ganni dseedaja: „Wehs gannam oitas un no wilka ne baidamees, jo ar faules starreem deews temi ne laisch klahht.“ Nu wiffi lohpa dseedaja: „Eihgo, lihgo faule ar starreem galwä!“

Ugguns fwehtlus fwinneja par Leeldeenahm un Jahneem. Jo fa selts tohp ugguni schlihsihts, tä arri wezsee Latweeschä dohmaja zaur ugguni no farweem noseegumeem tibritees leelu ugguni uskurdami un zaur to zauri fkreedami.

Uhdena fwehtlus arri pawaffari fwinneja, pas jau femi zehluschees, warr buht no teem laikeem, tad Latweeschä wehl Indä dshwoja. Jo ap Leeldeenahm Indeeschi un Berseeschä wehl libds scho baltu deenu uhdena fwehtlus fwinn jits zittu apleedamees jeb uppäs pelbedami un magadamees. Täpat arri pee mums wehl daschäs weetas darta, tad lohpus pirmo reis gannäs isdenn, tad aitas zehrp, jeb tad iseel pirmo reis us lauka arti. Puijschi apleij meitas, meitas atkal puijschus. Leefchanahs eet daschu reis til tahlu, fa beidsöht jits zittu ar warru us uppi jeb dihki rauj prohjam un tad uhdeni eegahsch, fa wiszaur flapjsch

fa schurka paleef. Ar lahdu leefchanahs dohma fwehtibu panahht, jo fa uhdens no zilwekem pilledams pill, täpat arri leetus libdams semmi augligu padarri-fchoht.

Beekts wakkars (tas ir tas wakkars zettur-deenä) bij seewahm un meitahm fwehts, tad ne drihsteja rattinä wehryt, lai gau jits rohlas darbs, fa addifchana un schuhfchana, ne bij ailleegts. Beektu wakkaru wehl taggad dands mahjäs zeeti fwinn!

(Al preekschu wairaf.)

Bar dsimtu mahju virkshannu.

1. un 2. Awischu Nummuri lassitajeem par to finna dohta, zil zeemati Widsemme pahrdohhti.

Deem tur peeminneem pahrdewumeem wehl jaskaita klahht:

Behrnawas aprinkt

Wendfamois draudse: 347 dahlder 6 grafchi par 55,000 rub. fudr. — Gan drihs 160 rub. fudr. par dahlder.

Wiss lohpa ar fennal usdohteem pahrdewumeem 45,239 dahlder 24 grafchi jeb 565 arkti.

Meklenburga.

Kahda noschelojama Meklenburgas semneeku buhschana ir, par to nu pat Latweeschu Awischu Meri. A tikku stahstijis. Ko zilweks sehj, to arri plauj. Kahdu wihst apahwis, tahda jawalko. Meklenburga jau behrnixu starpä dands rohnahs nedarbineeku. 8 gaddu laikä 27 puijschu-behri un 8 meitu-behri daschadu nedardu dehl no augstakahm teefahm un 60 puijschu-behri un 24 meitu-behri no masakahm teefahm tikka fohditi. Zitteem 6 neddelu zeetumastrahpe, zitteem muhschiga zeetumastrahpe tikka spreesta. Behrnu wezzums bija no 12 libds 16 gaddam.

Meklenburgeeschä taggad taihahs, ihpafschus behrnu zeetumus ectaisiht. Watelkim Deewam, fa mums behrnu zeetumu newaijaga.

Zanni grehzinecki.

Meklenburgas walfis, Wahzemmä, ar lauschu skaitlu us to gabbalu stahw libds ar muhsu Kursemmi. Schis walfis teefas raksti israhda, fa to beidsamo astonu gaddu storpä 35 behri, no 12 libds 16 gaddem wezzi, prohti 27 puijseni un 8 meitenes, leelu nedardu labbad wiffmasak us 6 neddelahm, zitti us wiffu

muhſchu grubtâ zeetumâ eelikti tappuſchi. Zilweku mihtotajam firds eefahp to isdſirduſcham! — Rahda namma kohpſchana, lahda pagasta un draudſes apwaldiſchana gan warr buht tai widdû, kur til dauds til jauneem behrneem tehwa un mahtes pamahziſchana wairs ne peeteel, bet wiini jau isdarra lahduſ grehluſ, ko tillai augſtas teeſas drihſt ſohdiht? — Schehl, ka newaid peeminnehts, zil no ſcheem jauneem laundarritajeem bes laulibas dſimmuſchi. Buhs gan leela puſſe un wairak. Sinnam, ka Melkenburgâ deemiſchehl aplam dauds behrni bes laulibas dſemin; un tas wahrds, ko lahds gudrs wihrs irr ſazzijis, ka „ta abba eſſoht katra grehla leela ſohdiba, ka weens grehls allachin dauds grehluſ dſemdina.“ — ſchis wahrds ne dohd melloht. Laulibas nejeeniſchanaſ grehls irr zaur to neſkairamûs zittus grehluſ dſemdina, ka behrni, kas bes laulibas dſemm, mehds bes wezzako mihleſtibas pa-augt, ja pawiffam dabbu augt. Bet kur wezzako mihleſtiba ne walte, tur behrns jau no pat jaunahm deenahm drihſ us nedarbeem dohdahs. Tahdi nelaimigi behrni katrai draudſei teeſcham ihpaſchi buhtu kohpjami. —e.

Leddus maſchine.

Katru baltu deenu laſſam ſinnas par jaunahm maſchinahm. Taggad pat zittas ohſtas reds leddus maſchinu, kas ar brihniſchligu ſpehlu un ahtrumu, us trihs woi ſſchetrahm ſtundahm lihds lahdoi juhdsi, zaur wiſſu beeso leddu plattu tekku isgreesh, tohs isgreeshus leddus gabbalus us katru puſſi atſtumj nohſt,

un reiſâ kuggus, kas no aisfalluſchâs ohſtas grihb kapt juhâ, well lihds. Sazzihz zits: Andelei zaur to gan buhs labbums; ne ſeemas laikâ ne tohp aptur-reta; bet zil wairak dſihwibas ees pohſtâ, kuggeem wairak irr ſeemas laikâ par uhdeneem ſkreijohſt? — Warr buht gan tâ. Bet tur prettim Deems atkal palihds orri jaunâs glahbſchanaſ un ſargafchanaſ wihses useet. Dabbas ismekletaji eewehrojuſchi, ka zitteem wehjeem un wehtrahm mehds, tâ fakloht, weenads zelſch un weenads ahtrums buht; prohti, kad lai buht Liſſabones, Portugallaſ ſemmê, no wakkara puſſes usſkreij wehtra, tad ſchi, teeſcham us rihta puſſi ſkreedama, par diwi jeb trihs deenahm mehds par mello juhru ploſſitees. Kad nu Liſſaboneſchi manna no wakkara puſſes leelu wehtru nahkam, tad wiini tulihſ zaur telegrawu laiſch ſinnu us wiſſahm tahm ohſtahm, ko ſchi wehtra ſawâ zellâ mehds aisknemt, ka wehtra gaidama, lai wiſſi kuggi, kas ap to brihdi taiſſjahs juhâ dohtees, paleel ohſtâ, lihds wehtra pahrgahjuſi. Dê wehl mannim peekriht pee prahta: muhſu laſſitaji ſinn, ka ne ſenn Londoneſchi ſabuhweja to miſſenakuggi Griht Iſſtern. „Das nu buhſchoht wilau un wehtru apwalditais un uswarretais.“ gawileja zitti. Bet neka! Ne grihb wiina wairs; ne warr tahdu kehmu lahgi walduht. Grihb labpraht wiinu pahrdohſt, bet ne rohdaſs pirzeji. Katrai lectai ſinnams ſaws mehds; un gan buhs taiſniba tam wezzam kug-gineekam, kas ſazzija: „kad tewim ſiſprâ un mehrens kuggis, usmannigs un drohſch prahts un firdi tas liſſkums: Dew ne buhs Deewu tamu Kungu kahrdiraht, tad brauz drohſchi.“ —e.

Sluddinaſchanaſ.

No **Auldigas** pilkata Magiſtrata tohp, us luhgſchannu ta no teeſas puſſes apſtiprinata Kuratera par to atſtahtu mantu ta eelſch **Matuſowas** ſahdſcha, **Zerkaſtas** ap-rianki un **ſſjewas** gubernementi tanni 19tâ Juhſi 1863 neprezeta un bes teſtamentes par atſtahtu mantu nomirufcha, pee **Kuldigas** birgereem appalkſch Nr. 844 peeraſtita **Kahria Otto** dehla **Rosenthala** wiſſi tee, kurzem pee tabs aſſahtas mantas, woi kâ mantineeki, woi zittadi dehl lahdas praſſiſchanaſ rekte pehz taiſnibas buhtu un kurri grihbetu to peerahdihſt un praſſihſt, — **uſaizinati**, ar tahdahm melleſchanaſ tanni preeſch tam nolikrâ deenâ u terminê, prohti: **26tâ, 28tâ un 29tâ Aprili ſchinni 1865tâ gaddâ**, jeb, kad tannis deenâs teeſas ſehdeſchana ne buhtu, tad us ohtru deenu pehz tam, kâ preeſch ſcho leetu noliktu ohtru un wiſſu beidsamu terminu, pee **Kuldigas** Magiſtrata teeſas, woi paſchi mekletaji, woi zaur weetneefeem ar poſmakti, jeb kâ wehrmunderi, **peeteiktees** un to taiſnibu ſawas nodohmatas melleſchanaſ tubdalihſt peerahdihſt un ſagaidihſt, ka tee, kas ſewi arri ſchinni ohtrâ terminâ naw meldejuſchees, no wiſſas reſtes wehl tablaki ſcho rekti meklehſt taps iſſſehgti un winneem taps noſpreests us muhſchigu laiku meerâ palikſt un tab ſchinni leetâ tablaſu notifs, ko liſſkumi pawehſt darriht. 3

Kuldigas rahthiſt, 12tâ Webruari 1865. (Nr. 295.)

(S. W.)

Magiſtrata appalkſchraſti.

Pehz augſtatas waldſchanaſ pawehleſchanaſ tawâ ſchinni gaddâ **Krohna Jaun-Platonês** pagastâ jaunâs **magiſtrates flehtis** no akmineem un keegeleem par to ſummi no 952 rub. 55 kop. ſ. usbuhwetas un tohp tadeht par ſinnu wiſſeem teem, kas minnetu buhwi grihbetu usnemtees, zaur ſcho ſluddinahts, ka lehtakas apnemſchanaſ labbad minnetas flehtis buhweht tas torgs us **25.** un peretorgs us **27. Februara** ſ. g irr nolikts. Tee nolihgumi, buhwes plans jeb riſſe u. t. j. pr. irr katrâ deenâ ſcheit eefſattami. 1

Brambergas Kr. pagasta teeſâ, **Wezo-Platonê**, tai 28. Janwari 1865.

(Nr. 87.)

Peefehdetais A. Weiland.

Teeſas-ſkrihwetis A. Allen.

Wiſſadas ſortes **bohwillas-dſihjas** no manna bohwillas-dſihjas-pabrikâ **Strasda-muiſchâ** pee **Rihgas**, tohp par pabrikâ-maſſu pahrdohſtas manna magiſtrate, **Rihgâ**, karku-eelâ Nr. 15. 1

Theodor Puchlau.

Teelas **Seffawas** boſnizas kroggs ar arramu ſemmi un **plawahm** us 24 gaddem us renti dabbutams. Krahſakas ſinnas dabbutamas **Jelgawâ**, leelajâ eelâ pee mella gaila Nr. 59 pee ſchenſera 1

J. Lapinsky.

Smalki maltu jehlu gipfi preefch lauku labbofchanas warr dabbuht par 40 fay, pubrà Pawaffara muischà pee Slohfas tannis wehja sudmallàs. 3

Kahda muischà, ne tablu no Zelgawas pee furras peeder 340 pubraweetas arramas jemmes, 31 pubraweetas phawu, un 35 pubraweetas gannibu, tiks pa **Jurgeem f. g.** us 12 gaddeem us renti isdohta. Kas to gribb, tai libds 25. tai Merza deenai f. g. peeteizahs Zelgawà pee rahtstunga **Stephanu**, fur flaidrafas sinas dabbuhs. 2

Ta masa muischà **Winkelmuischà**, kas peeder pee muischneeta muischas **Meschamuischas** (Grenzbof) Dohbles aprinkl, no Jurgeem 1865 us diwipadesmit gaddeem isdohdama us renti. Kahda ta rentes-kuntrafte, to warr it deenas dabbuht sinabt pee **Meschamuischas muischas-waldifchanas**. 3

Deshfus kalkus, 2 rubuki 50 fay. par muzzu warr dabbuht **Kinkulu-muischà** pee **Sabiltes** (Zakeln). 3

Kohrtela pahrmainifchana.

Maus kohrtelis taggad eefsch manna tehwa namma, **Zelgawà**, leelajà celà Nr. 33, schkebefam prett Stolzera bohrei. 2

Pulstenu taifitais **Ludwig Pohl**.

No **Apprikles** pagasta teefas tohy sinnamu darrihts, fa tannit 15. Merzi schiini 1865tà gaddà, pulstenu 12ròs pufsdennà, eefsch Apprikles muischas 900 mebei **rudsu** no pagasta magastihues, prett tubdalibt flaidru mafsu, zaur uhtruppu taps pahrdohiti. 3

Apprikle pagasta teefà, tanni 8. Webruari 1865.

Karl Reinströhm, peefehdetais. C. Borkewig, pagasta teefas sreibweris.

Ta Engelifchu magastihne

M. Th. Thiefs

Rihgà tai jaunusbuhwetà **R. Schweinfurtha** nammà us kalku- un wall-eelas stuhra, par lehtu mafsu pahrdohd dauds us reiji jeb arri pa weenam wiffadas sortes kurpneeka ammata-leetu un rihku, dselses un missina plettihjerus, lukturus, puzschkebres, radsiuus un schnepperus preefch ahderes laifchana; pijohles, klarinettes un armonikas preefch musihka taififchanas, wiffadas sortes Engelifchu tehrauda leetu un rihku; tee kas no tam wairat pehrf us pahrdohfchanu zitteem, dabbu labbu rabattu, taš irr teem sinnama teefa no mafas par to tohy atlaišta.

S i n n a s.

Preefch Missionareem zaur faweem zeen. mahzitajeem atfubtiijushas: Dohrbes draudje 24 rubk. un Greeses draudje 3 rubk. Schulz.

Tohs draugus, kas mums atfubtiijufchi fawus rakstus, bet naw appalschrafftijufchi **fawus wahrduš** nedf to weetu fur tee mahjo, firnigi lubdsam, mums atfubtiht fawu riktigu wahedu un teift fawu mahjasweetu; jo Awifes mehš nedrihtstam itt nebuht likt tabdus rakstus, no furxeem mums naw flaidri sinuams rakstijaja waheds un mahjasweeta. Naw wajadstas fa ir Awifes eeelē rakstijaja wahedu, bet Awifchu angabdatajam un Zensurei jastun katra Awifchu rakstijaja waheds. Bes appalschrafftita waheda tadeht ne fubteet itt nekafdu grahamtu. To lubdsahs **R. Schulz**,
Eatu. Awifchu atibledams angabdataj.

Yabbibas un prezzu tirgus Rihgà tai 13. Webruari 1865 un Leepajà tai 13. Webruari 1865 gaddà.

W a f f a j a p a r :	Rihgà.		Leepajà.		W a f f a j a p a r :	Rihgà.		Leepajà	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Tschets. (1 pubru) rudsu 170 libds	1	80	1	80	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") fweefchu 275 —	3	—	3	15	1/2 " (20 ") tabafa . . .	1	25	1	50
1/3 " (1 ") meefchu 140 —	1	50	1	50	1/2 " (20 ") schkibtu appinu	—	—	3	50
1/3 " (1 ") ausu . 110 —	1	20	1	—	1/2 " (20 ") schab. zubtu galk.	—	—	2	40
1/3 " (1 ") srau . 250 —	2	75	—	—	1/2 " (20 ") frohna linnu	2	40	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	1	80	2	—	1/2 " (20 ") brakka linnu	1	20	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 250 —	2	75	3	—	1 muzzu linnu fehku . . .	10	50	10	—
1/3 " (1 ") fweefchu mil.	3	50	4	25	1 " flku . . . 11 —	11	50	12	—
1/3 " (1 ") meefchu putraim.	2	50	1	80	10 puddu farkanas fahls . . .	6	—	7	—
10 puddu (1 birtawu) feena. . .	4	—	3	50	10 " ballas rupjas fahls . . .	6	—	6	—
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 525 —	5	35	5	—	10 " " smalkas " . . .	5	50	6	—

Atibledams Awifchu angabdataj: **R. Schulz**.

No zensures atwehlehts. Zelgawà, 16. Webruari 1865 gaddà. Nr. 28.

Druckabts pee J. B. Steffenhagen un dehta.

(E klacht peestillums: **Dafnizás sinas.**)

Veelikkums pee Latw. awischu 7aja nummura.

Zetturdeenà, tanni 18. Swetschu mehnescha deenà 1865.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Zittu gruuti neweens warr litt, pahr to, kas litts irr, kas irr Jesus kas Kristus. 1 Kor. 3, 11.

Kà warr anglas uspeluht wirsà?

(Stattees Latw. Aw. 5ta Nr. veelikkumà.)

(Beigums.)

Is-staitischu nu wehl jums, m. lass, zil eeksch 3 gaddeem no latras draudses kursemmè un Widsemmes Latweeschu dakkà, irr dohts. Zil Widsemmes Iggauwu dakkà irr dohts, to laj Iggauweem fluddina.

I. Widsemmes aprinka beedriba dabbusa no tahm palihgu beedribahn:

No	1861mà		1862trà		1863schà	
	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.
No Abdaschu draudses	107	55	72	82	66	83
" Ahraschu "	60	—	46	—	47	—
" Aisfrankles "	34	—	33	—	33	—
" Allojes "	33	—	18	42	26	13
" Alluknes "	21	42	15	—	21	—
" Behrsames "	35	—	23	—	—	—
" Burtmeeku "	52	65	47	75	37	25
" Dihnamindes "	21	—	15	—	104	—
" Dikkeles "	62	50	60	—	—	—
" Dohles "	67	57	50	31	—	—
" Dsehrbenes "	40	—	50	—	35	—
" Ebrgemes "	17	—	18	30	14	50
" Ebrgles "	—	—	—	—	—	—

No	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.
No Chweles draudses	31	—	20	—	—	—
" Gaujenes "	—	—	10	—	10	—
" Gulbenes "	82	—	83	30	72	—
" Jaumpils "	27	55	28	—	30	—
" Jfschilles "	84	25	73	—	62	—
" Kalnawas "	41	2	102	24	—	—
" Kohneffes "	22	—	44	50	—	—
" Krimmuldes "	67	25	—	—	57	15
" Lasdohnes "	40	—	51	—	40	—
" Laudohnes "	53	44	75	89	52	74
" Veelwahrdes "	32	—	30	—	25	—
" Veepalna "	11	—	18	—	19	25
" Veepupes "	15	—	20	45	15	—
" Veeseres "	21	70	21	20	23	60
" Lehburgas "	21	67	—	—	14	63
" Lubbanes "	41	—	54	20	32	—
" Luggaschu "	50	—	34	—	35	—
" Maddaleenas "	98	—	94	31	21	—
" Mahlpils "	15	56	18	39	—	—
" Mattijschu "	50	—	30	—	33	—
" Nihstares "	30	20	37	19	—	—
" Dypefalna "	—	—	—	—	—	—
" Palsmannes "	31	—	25	—	20	—
" Jaun-veebalgas "	106	—	78	6	53	61
" Wezz-veebalgas "	30	—	30	—	36	—
" Pehterupes draudj. "	20	—	—	—	17	35
" Raunes "	116	50	128	—	107	—

	Rub. Kap.	Rub. Kap.	Rub. Kap.
No Rohpaf du draudses	85 —	92 —	70 —
" Rubbenes "	75 —	25 —	20 80
" Rubjenes "	67 18	62 80	49 50
" Sallazzes "	19 18	19 18	23 —
" Mas-Sallazzes "	69 16	77 14	70 —
" Sigguldas "	43 50	43 75	31 —
" Skujenes "	40 47	26 —	32 23
" Slohfas "	75 71	79 53	72 78
" Smiltenes "	16 —	21 —	28 —
" Strauves "	26 50	26 80	23 —
" Suntasdu "	5 96	28 35	23 —
" Tirses "	18 49	9 —	9 10
" Trifatnes "	62 70	49 15	60 —
" Ummurgas "	35 —	36 —	33 —
" Balmeeres "	158 —	170 —	165 —
" Zehfu pilsehta "	166 33	326 44	160 —
" Zehfu semmu "	50 —	45 —	25 —
" Zehswaines "	79 92	66 91	61 71
" Balkas "	78 —	68 61	71 —
" Rihgas Zehkaba dr.	269 10	235 6	357 40
" " Jggauņu dr.	18 94	13 42	13 —
Pawiffam no Widsēm. dr.	3149 88	3077 47	2549 56

II. No Rihgas pilsehta draudsehm lihds ar tahm draudsehm kas pee minnas peedert :

	Rub. Kap.	Rub. Kap.	Rub. Kap.
No Rihgas pilsehta	1701 24	2115 73	1377 12
Tapat palasibts	323 29	341 15	272 57
No Wabrtina draudses	32 89	101 31	— —
" Jaha "	— —	85 55	55 43
" Sallasmuiskas dr.	15 —	22 —	23 50
" Pinkesmuiskas dr.	59 29	— —	56 40
Pawiffam no Rihgas dr.	2131 71	2665 74	1785 2

III. Jelgawas aprinka beedriba fanehma :

	Rub. Kap.	Rub. Kap.	Rub. Kap.
No Balgalles draudses	25 —	20 —	12 50
" Baukfas Latw. dr.	80 —	50 —	67 50
" " Wabzu dr.	83 25	62 90	60 —
" Dignajes draudses	— —	108 16	20 —
" Dinaburgas "	160 50	135 50	143 53
" Gezawas "	19 30	12 —	15 —
" Egiptes "	20 —	50 —	— —
" Jaun-Muzes "	— —	50 —	21 —
" Jaunpils "	60 —	— —	83 —
" Zehlabstattes un Birschmuiskas dr.	65 9	40 25	47 9
" Rahnamuiskas dr.	51 60	27 39	33 69
" Randawas dr.	100 —	110 —	— —
" Krihzburgas dr.	98 —	175 —	106 —
" Leel-Muzes dr.	50 —	93 —	75 —
" Meschamuiskas dr.	44 76	75 38	77 8
" Meschobtnes dr.	31 50	40 —	102 75
" Nerretas dr.	62 —	74 —	58 —
" Sabtes dr.	20 65	40 —	— —
" Salkasmuiskas dr.	— —	— —	— —
" Semmites dr.	35 —	32 11	32 —
" Sezzes dr.	19 35	32 5	33 32

	Rub. Kap.	Rub. Kap.	Rub. Kap.
No Sobdu dr.	30 —	25 —	38 60
" Sibkeles dr.	— —	— —	— —
" Talses dr.	118 30	115 89	103 —
" Tauroggas dr.	124 —	121 —	121 24
" Wezz- un Jaun-Saules	42 —	— —	— —
" Jelgawas paschas.	277 31	221 99	240 15
" Baldobnes draudses	8 —	6 —	15 —
" Babrbeles "	— —	10 —	— —
" Birsgalles "	— —	— —	— —
" Blihdenes "	— —	— —	— —
" Dalbas "	— —	18 —	9 —
" Demmes "	— —	— —	— —
" Dohbeles Latw. dr.	40 —	35 —	— —
" " Wabzu dr.	25 —	25 —	25 —
" Dschuhstes draudses	101 86	56 55	— —
" Engures "	— —	15 —	— —
" Jaun-Jelgawas dr.	76 —	— —	— —
" Jelgawas Latw. dr.	— —	9 —	— —
" Kabilles draudses	17 —	— —	— —
" Laffes "	— —	16 —	12 —
" Lestenes "	21 —	19 80	16 —
" Wehmelmuischas dr.	— —	— —	— —
" Polozfas draudses	8 60	— —	17 —
" Sallgalles "	— —	60 —	50 —
" Salwes "	40 25	23 61	11 80
" Saufas "	56 51	15 —	21 81
" Stendes "	12 —	17 —	16 —
" Struticles "	8 —	8 20	4 —
" Subbates "	— —	22 10	26 —
" Sunnastes "	— —	136 —	13 —
" Tuffumes "	8 60	38 —	— —
" Wahnas "	10 —	— —	— —
" Wallesmuiskas dr.	— —	6 —	— —
" Klopymann-Wirzawas	150 83	— —	40 35
" Wirses draudses	— —	— —	74 71
" Dschuhstes "	— —	— —	83 83
" Selgerbes "	— —	— —	10 —
" Apprikkes "	— —	— —	2 59
" Nihzes un Wabrtas	— —	— —	1 —
" Piltenes draudses	— —	— —	12 —
" Sabilles "	— —	6 —	— —
no dascheem dewej. un dr.	311 11	368 3	86 —
			12 —
Pawiffam kospa	2512 37	2621 91	2001 54

IV. Reepajas aprinka beedriba eenehma :

	Rub. Kap.	Rub. Kap.	Rub. Kap.
No Wabrtas un Nihzes dr.	20 14	20 45	17 64
" Odohles draudses	42 1	5 27	3 30
" Kuldigas Wabzu dr.	31 15	— —	35 6
" " Latw. dr.	18 25	14 59	58 50
" Kurstichu draudses	25 —	10 —	21 —
" Ruzzawas "	5 50	5 —	— —
" Salkaleijas "	13 33	15 36	— —
" Ugahles "	10 —	— —	7 —
" Wentspils "	32 —	30 —	12 —
" Apprikkes "	— —	25 —	— —
" Dohrbes "	32 17	— —	16 —
" Embolytes "	20 —	— —	— —

	Rub. Kop.	Rub. Kop.	Rub. Kop.
Ne Greeses draudjes . . .	19 —	26 15	31 50
" Gramides " . . .	— —	18 —	— —
" Grohlines " . . .	19 1	24 4	5 8
" Kabilles " . . .	17 —	— —	— —
" Krubtes " . . .	— —	5 —	6 —
" Landfes " . . .	83 —	40 —	32 20
" Leepajas Bahzu dr. . .	124 27	161 45	154 71
" " Latw. dr. . .	50 —	25 —	50 —
" Lippakes draudjes . . .	— —	12 —	— —
" Luttrin " . . .	1 —	— —	— —
" Muissaszeema dr. . .	15 —	— —	12 —
" Krohtingas draudjes . . .	13 —	— —	5 10
" Puffes draudjes . . .	8 30	12 —	15 —
" Rendes " . . .	10 —	16 —	— —
" Riudes " . . .	32 —	25 —	— —
" Soldus " . . .	63 —	35 —	53 —
" Stohdes " . . .	— —	3 —	— —
" Sebfas " . . .	21 —	— —	— —
" Wahrenes " . . .	4 77	5 —	3 —
" Zelmeneeku " . . .	3 60	12 84	10 60
" Zibrawas " . . .	36 3	— —	28 40
" Bahtes " . . .	— —	— —	3 —
" Piltenes " . . .	— —	— —	15 —
" Rubbas " . . .	— —	— —	11 —
" Rendes " . . .	— —	— —	19 —
Pawiffam tohpā	769 53	556 35	625 9

Un wifs schis leclajs naudas flaits, ko gan dohmajeet, waj winsch irr peefkaltams pee palihdsibas lahdes darba, ko winna strahdajusi, jeb pee winnas augteem ko dabujuse? jo par teem augteem, ko pelniht winna uspelnijsi wirsu, mehstak beidsiht wehl gribbejam sinnaht. Taks dahwanas un dohschanas wehl naw augli, bet tikkai rikli ar ko to darbu strahda, — un tee augli? Kad ta uppe, ko pirmit lihdsiba peeminnejam, pluhdama sawus speklus irr islaidusi mallu mallahm, waj tad skaitiht tu skaitisi, zil pillites irr pahrepluhduschas par mallahm pahre, zil wilai irr gahjuschi us iskaltuscheem laukeem, us noslahpufchahm plawahm? Ne! — Bet skaitisi, ja warrefi, tohs sakkumus, kas no winneem nahkuschi jaunā spehta un jaukumā, prassi iflurrai latrai sahlitei, zil leela preekā winna atspirgusees, zil glihtā seedeschanā, zil baggatā auglu isdohschanā winna nehmuusees, zil leelas pateizibas winna irr pilna, tam radditajam, schelotajam pateikdama, kas arri sinnaht par wifs masako sahliti sinn. — Zil wairal Wiinam pateizibas nenahkās no tahm dsihwahm zilweku dwehfelehm, par kurrahm apschelodamees Winsch irr apschelofeesees, arri zaur scho mihlestibas darbu, no zilweku rohlahm darritu, to uhdeni leedams us tahm istwihkufchahm dwehfelehm, kas werd us muhschigu dsihwoschanu! „Kaut tawi behrni, ko tu Kungs mihle, mahzitohs, ka ne tee is-auguschi augli to zilweku barro, bet ka Lawš Bahrds tohs usturr, kas eelsch Dewi tizz.“ —

Ar scho Salamana wahrdiru laj beidsam schis finansas par palihdsibas lahdi jums dohtas, m. lassitaji. — Kaut arri mehstak mahzitohs, jo deenas jo wairal, ka dauds zittas leetas, kurras mums bija par augteem, Kristus deht jaturr par flahdi, — scho weenu mahzidami, Kristu paschu samantofim, un ar to mehstak augtus uspelnijsi wirsu, kas nau us-swerrami ar wiffus zittu mantu debbesis waj semmes wirsu, weenu ne-isnihzigu un ne-apgahniku un ne-sawihstamu augtu eemantofchanu dabbusim, kas preefsch mums tohp paturrehts debbesis! Amen. — g.

Widsemme 1864.

(Stattees Latw. Aw. 5ta Nr. peesliffumā.)

Pehrnejā gaddā pee mums 5 jauni mahzitaji eeswehtiti un mahzitaja ammatā eewesti pr.: 1) kandidahts Alexander Boetticher par Rihgas un Walmeera aprinku mahzitaju-weetneeku, — 2) kandidahts Wilhelm Girgensohn par Pernawas, Wellines un Tehrpates aprinku mahzitaju-weetneeku, — 3) kandidahts Georg Hoffmeister par palihga-mahzitaju eelsch sw. Mahrijas dr. Tehrpata. — 4) kad Girgensohn am atkal drihs no sawa ammata bija ja-atsahpjahs, tad winna weeta kandidahts Eugen Mickwig eeswehtihste un eewests par Pernawas, Wellines un Tehrpates aprinku mahzitaju-weetneeku, 5) kand. Karl Robert Nunin, par Straupes pes dr. mahz. palihgu. — No weenas weetas us zittu pahrzelti: 1) Straupes dr. mahz. palihgs Leopold Haken par Walmeeres jaunaku mahzitaju, — 2) Mahz. palihgs Woff par Koddawer dr. mahzitaju. — No mahz. ammata pee mums atlaisti: 1) Widsemmes Generalsuperdente, Biskaps Dr. Ferdinand Walter us pascha luhgschanu, — 2) Koddaweres mahz. Carl blom, kas us Maslawu aizinahts par Maslawas basnizas-teefas aprinka Generalsuperdenti, — 3) wezjais Laiz dr. mahz. von Jannau, kas 53 gaddus ammatā bijis; winna weeta nu tik la eewests par mahzitaju Johann Sprenger, — 4) mahzitaju-weetneeks Wilhelm Girgensohn, — 5) mahz. weetneeks Brandt, Palsmanes draudse, — 6) us basnizas-teefas spreedumu atlaists Walmeeres jaunakais mahz. Hugo Braun-schweig, — 7) wezjais Palsmannas dr. mahz. Friedr. Christ. Kleinenberg, kas 41 gaddus par mahzitaju bijis un beidsiht, 8) Tehrpates sw. Zahna basnizas jaunakais mahz. Christian Dirne, kas par mahzitaju aigahjis us Kreewu-semmi pee Wolgas uppes.

Widsemmes mahzitaji pehr gaddā Wellinē bija sawa nahkuschi, sawu Sinohdi (mahz. sapulzinafchanahs) — turreht no 12. lihds 17. labbibas mehnescha deenai, — Sahmu semmes mahzitaji Arensburgā us Sinohdi sawa nahkuschi no 17. lihds 20. pawaffaras mehnescha

deenai. — Nihgas pilfehtha apriala mahzitajeem sinohde eefahkufees taanni 25. falnas mehnefcha deenā un eefahk 3 deenahm nobeigta. — Pee Widsemmes basnizās teefas pehrnaja gaddā pawiffam 23 laulati pahri, las papreelfchu pafchi zaur faweam grehkeem jau fawās fir-dis bija fehlihrufchees, arti zaur teefas fpreedumu fehkirti, bijufchi 15 pahri Latweefchi, 5 pahri Wahzee-fchi un 3 pahri Zggauini. — Warrbuht zits no jums, lam fchi lappina nahf rohkās, arti pehrn gaddā jau preelfch basnizās teefas galda stahwejis? — Atlahpees un atgreefees, lamehr tewim wehl atgreefchanas laiks! — Peeminni, ko tu zittreis preelfch altara stahwedams, bruhthes rohjinu mihi fatwehris, effi fohljiis! — Gefwehtijamā deenā tu pee altara stahwedams, Jesum fawu dwehfeli effi faderrefis, fohlidamees tizzibā pastahweht. — Salaulajamā deenā tu pee altara stahwedams, fawai bruhtei effi fohljiis mihibā pastahweht. — Ween'alga, kuru fohlifchanohs pahkaphfi, waj weenu, waj ohtru; — par melkuli tu paliksi pee Deewa altara. — Kad netizzigee pafauls behrni, waj wiltigi praweefchi tewi kahrdinaja, fawu tizzibu atmeft un apfmeet, tad tewim bija ihpafchi japaraha fawas tizzibas un fawas swehreschanas fpehks, fa laj tu buhtu Jesus leezimeeks. — Tapat attal: kad feewina, no grehka pahrfteigta, tewi kahrdinaja, mihibu atmeft, — tad tewim ihpafchi bija japaraha fawas mihibas fpehks, — fa ta mihibā nefaujahs uswarretees no ta fauna, bet fa ta to faunumu uswar ar labbumu. (Reem. 12 p. 21.) — Par to laffitajeem gan warru fannas doht zil pahru fawas zeetfirdibas deht (Matt. ewanj. 19 p. 8.) Widsemme pehrn' pee basnizās teefas fehkirti, — bet nefpehju wis jums fannas doht par wiffem teem pahreem, las fawā fir-di, mahjās jau irr fehlihrufchees; nefpehju wis wiffas tahs affaras fa-fkairiht, ko peedfehufchi wihri fawahm feewinahm pehrn'gaddā muhsu mihta Widsemme iffpeedufchi, nefpehju wis tahs nopuhtas falaffiht, las pehrnaja gaddā no dafcha gohdiga wihra fir-di kluffam us debbe-fim kahpufchas par ehwergeligas feewas gekkibu, kad fchi tihhareem lihdsā preelfch laudihm uspuhfchahs un israhdahs ar drehbju apwillfchanu, jeb selta aplik-fchanu, jeb mattu pihfchanu (1. Peht. 3 p. 3), lamehr wihram freks faplihfis un sekku nau, ko kahjās auf! Nefpehju wis flaitiht, zil pahru no pafcha galla jau fawu laulibu pohftijufchi, ar apgahnitu krohni pee altara peefkrehjufchi, zerredami puifcha un meitas grehku un faunu ar laulibu apklaht, bet pafchi jau elli wirs semmes fagahdadamees! — Nestahfifchu par laizigu Widsemmes nemeeru pehrnaja gaddā, jo basnizās-finnahm nau dallas ar laizigahm leetahm, bet to

es finnu: mihta Widsemme, jauks meers tewim buhtu, kad tawi dehli un meitas tizzibu fargatu un mihibu turretu, kad Jesus derriba eefwehtijamā deenā un lau-libas derriba laulajamā deenā paliktu fpehka. Jo tur tizziba mahjo fir-dis, — tur mihibā mahjo lau-libā, tur isaug meera fehlla. —

Zauna grahmata.

„Woi effi rikfiks Puttera behrens? — fpreddikis atjaunatas tizzibas swehtfōs turrehts Behter-uppes basnizā no W. Knieriem. Nihgā pee Willera „f. drukkahs.“ — Faunahm ehrgelchm par labbu fchis fpreddikis kotrā grahmata bohti tohp isdohts par 5 kap. fudr. — Deewa wahrdi tannis 14 pufslappinās fkaidri un dikki, walloda gandrihs wis zaur fkaidra un labbi faprohtama. — Til mums buhtu patizzis kad mihtajās rakftitajās nebuhtu rakftijis: „woi, — peekaldinadams, — tehsenes, — nopuhtejufchees, — Apustufu, — appafsch pajumteem, — fewi pafchu, — tekst-wahrdōs, — wehreetees, — ar fweedu, — pahrgrohseja, — padohtha Deewa fir-di, — eelfch fewim, — durwis atdarra, — nefad buhtu, — waffajahs, — fptahwe, — Saksu; — “ — bet turprettim labbaki: „waj, — peekaldams, — tehses, — nopuhtufchees, — Apustuli, — appafsch pajumta, — pats fewi, — preelfchlaftamōs wahrdōs, — eewehrojeetees, — ar fweedreem, — pahrgrohseja, — padohtha Deewa fir-di (lam?), — eelfch fewis, — durwis ne-atdarra, — nefad nebuhtu, — waffahs, — fplahwa, — Saksu. — Mehs mafai grahmatinai no fir-di wehlejam dauds laffitajus un pirjejus, las mafā 10 kap. par fatu gabbalu, jo 5 kap. mums rahdahs par mafā. —

Behterburgas Jesus basnizā

us-fankti: Behteris Nahrim, Skultes muifchā dftummis ar Alalina Lufianowa atr.
Ewald Grundmann ar Ewdokija Petrow.
Leonti Lariown Mescherikow ar Helene Dorothea Rube.
Jannis Skaberz ar Mafra Trolowa.
Tohms Ohjolin ar Marie Willumfohns.
Klaw Jann ar Madefchda Jafkowa.
n o m i r r u f c h i: Behteris Sneedf, Behterburgā df. 5 mehn.,
Katriline Kreplin, Behterb. df. 7 mehn., —
Gustav Peetscher, Behterb. df. 1 gadd.
Anne Wihrin, Behterb. df. 1 g. 1 mehn.
Jannis Selgi, Leelwahrdōs df. 44 g.
Kahelis Gow, Tittesmindē df. 42 g.
Paul Weinberg, Behterb. df. 16 g.

Utbilledams basnizās finnu apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehth. Jelgawā, 16tā Janw. mehn. deenā 1865tā gaddā. Nr. 29.

Drukahis pee J. W. Steffenhagen un dehta.